

Nr 4 / Grudzień 2023

Biuletyn

Biblioteki Głównej
Politechniki Warszawskiej

Biblioteka Główna

Działalność Oddziału Informacji Naukowej i Analiz

Bibliometrycznych

Przysposobienie biblioteczne dla studentów I roku

Oddział Informacji Naukowej i Analiz Bibliometrycznych (OINiAB) w październiku przeprowadził obowiązkowe szkolenie biblioteczne dla wszystkich studentów pierwszego roku studiów inżynierskich oraz jednolitych magisterskich, którzy rozpoczęli naukę w PW. Przysposobienie biblioteczne prowadzone było zdalnie w formie kursu online na uczelnianej platformie edukacyjnej Leon PW. Łącznie na kurs zapisano 6179 studentów.

Zajęcia dydaktyczne z zakresu Informacji Naukowej i Patentowej

OINiAB w okresie październik-grudzień 2023 r. przeprowadził szereg szkoleń dla studentów PW. W obowiązkowych wykładach i ćwiczeniach biorą udział studenci studiów inżynierskich (686 osób) oraz magisterskich (132 osoby) w języku polskim i angielskim, zarówno stacjonarni, jak i niestacjonarni. Szkolenia przeprowadzono na:

- Wydziale Inżynierii Lądowej,
- Wydziale Inżynierii Chemicznej i Procesowej,
- Wydziale Mechanicznym Technologicznym,
- Wydziale Instalacji Budowlanych, Hydrotechniki i Inżynierii Środowiska,
- Wydziale Geodezji i Kartografii,
- Wydziale Chemicznym.

Działalność Ośrodka Informacji Patentowej

W ostatnim kwartale 2023 r. pracownicy Ośrodka Informacji Patentowej (OIP) udzielali odpowiedzi na zapytania wykładowców i studentów związane z prawem własności intelektualnej.

Ponadto pracownicy OIP, którzy są wykładowcami przedmiotu obejmującego ochronę własności intelektualnej, przeprowadzili 18 godzin zajęć dydaktycznych.

Test Bazy - Bentham Science Publishers

Bentham Science Publishers to jeden z największych wydawców recenzowanych czasopism naukowych, technicznych i medycznych w wersji drukowanej i online, indeksowanych w Science Citation Index®, Journal Citation Reports/Science Edition, MEDLINE/Index Medicus, PubMed, Scopus, Chemical Abstracts, EMBASE itp. Katalog zawiera ponad 130 czasopism.

Baza Wiedzy – uzupełnianie / weryfikacja danych

W OINiAB przeprowadzono szereg prac związanych z uzupełnieniem danych w Bazie Wiedzy (BW) PW: modyfikacja i weryfikacja rekordów wprowadzanych przez redaktorów BW oraz importowanych przez pracowników PW, usuwanie/scalanie zdublowanych rekordów, dodawanie i uzupełnianie danymi profili nowych doktorantów ze Szkoły Doktorskiej, aktualizacja danych w zakresie kierunków studiów prowadzonych na PW, weryfikacja i uzupełnianie danych profilowych pracowników (dla profili założonych w 2023 r.), aktualizacja informacji o jednostkach w strukturze PW.

Baza Wiedzy – publikacje Open Access

Zgodnie z rozporządzeniem MEiN dotyczącym licencji i opłat za publikacje (Rozp. MEiN z dnia 17 grudnia 2021 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie danych przetwarzanych w Zintegrowanym Systemie Informacji o Szkolnictwie Wyższym i Nauce POL-on, §2) zostaliśmy zobligowani do uzupełnienia w Bazie Wiedzy PW danych dotyczących licencji i opłat dotyczących publikacji za rok 2022 w terminie do dnia 31 grudnia 2023 r.

W związku z tym przeprowadzono szereg prac:

- przygotowanie raportów dotyczących postępów uzupełniania danych o publikacjach Open Access (OA) w BW (licencje i koszty);
- uzupełnienie w BW dla artykułów z 2022 roku informacji o rodzaju licencji dla publikacji i plików;
- dodawanie w BW plików z treścią publikacji;
- wprowadzanie do BW brakujących informacji o opłatach dla publikacji OA za rok 2022.

(EN)

Oddział Udostępniania i Przechowywania Zbiorów

Od nowego roku akademickiego Wypożyczalnia Studencka i Wolny Dostęp prowadziły usługi od poniedziałku do piątku w godzinach 9:00-19:00 oraz w soboty w godzinach 9:00-16:00. Po wakacjach punkt biblioteczny DS Akademik powrócił do stałych godzin otwarcia od wtorku do czwartku w godzinach 12:00-19:00. Oprócz obsługi użytkowników przeprowadzono szereg prac wewnętrznych.

Sekcja Obsługi Księgozbioru Dydaktycznego i Magazynów

- przygotowanie i przekazanie do Oddziału Gromadzenia i Opracowania Zbiorów (OGiOZ) 209 egzemplarzy z Magazynu Podstawowego i Magazynu zewn. Babilon do celów szkoleniowych;
- zaopatrzenie 300 egzemplarzy do nauki języka mandaryńskiego w znaki własnościowe, wpisanie sygnatur, wydrukowanie etykiet, oklejenie i zabezpieczenie taśmą oraz usunięcie egzemplarzy z sygnaturą IK z systemu ALEPH;
- porządkowanie statusów egzemplarzy w systemie ALEPH na podstawie raportów;
- oznakowanie i zabezpieczenie 301 egzemplarzy skryptów z Wolnego Dostępu w kody QR;
- założenie 365 kont bibliotecznych dla Szkoły Biznesu;
- obsługa Systemu Wypożyczeń Warszawskich BiblioWawa – rejestracja i kontrola w systemie użytkowników macierzystych i zewnętrznych;

Sekcja Udostępniania

- sprawdzenie zgodności księgozbioru w działach względem ustawienia alfabetycznego;
- przygotowanie materiałów promocyjnych, mających na celu zachęcenie użytkowników biblioteki do wypełnienia ankiety dotyczącej aranżacji przestrzeni Biblioteki Głównej;

Dodatkowo realizowano następujące zadania:

- przygotowanie zagadnień omawianych na warsztatach oddziałów: Udostępniania i Przechowywania Zbiorów (OUiPZ), Informacji Naukowej i Analiz Bibliometrycznych oraz Zbiorów Specjalnych i Tworzenia Zasobów Cyfrowych;
- rozliczanie kart obiegowych w systemie USOSweb na podstawie weryfikacji w systemie ALEPH i BiblioWawa.

W grudniu do OUiPZ dołączył Andrzej Kamiński. Objął stanowisko kierownika Sekcji Udostępniania.

(AG, KK)

Oznaczenie książek anglojęzycznych w Wolnym Dostępie

W miesiącach od sierpnia do października 2023 r. Biblioteka Główna realizowała projekt oznaczenia książek w języku angielskim żółtą naklejką z napisem „ENG”. Projekt został zainicjowany z myślą o ułatwieniu identyfikacji zbiorów anglojęzycznych w Wolnym Dostępie Biblioteki Głównej.

W celu oszacowania kosztów projektu i wymaganego nakładu pracy obliczono liczbę pozycji wymagających oznaczenia na 8182. Kierując się funkcjonalnością i estetyką zdecydowano się na żółtą naklejkę z napisem "ENG", umieszczoną przy górnej krawędzi grzbietu, z tekstem znajdującym się w jednym ciągu z oznaczeniem działu. Następnie pracownicy Wolnego Dostępu przystąpili do oklejania grzbietów książek. Dzięki zaangażowaniu zespołu proces przebiegł sprawnie i zamknął się w oczekiwanym okresie jednego miesiąca.

Realizacja tego projektu przyniosła wiele korzyści. Po pierwsze, ułatwiła studentom obcojęzycznym szybkie i intuicyjne lokalizowanie potrzebnych książek. Po drugie, pomogła zwiększyć dostępność i użyteczność naszych zbiorów anglojęzycznych. Wreszcie, jest sygnałem, że dbamy o potrzeby naszych studentów.

(MA)

Sekcja Kolekcji Dziedzinowych

Gromadzenie

W 2023 roku zakupiono 745 tytułów drukowanych książek polskich i zagranicznych:

- Książki drukowane wydawnictw polskich – 662 tytuły (1705 woluminów);
- Książki drukowane wydawnictw zagranicznych – 83 tytuły (91 woluminów);

Książki elektroniczne wydawnictw zagranicznych zostały zakupione na własność w liczbie 135 woluminów.

Wystawy książek zagranicznych

Zakup książek zagranicznych związany był przede wszystkim z organizowanymi wystawami. Odbływały się one w terminach od marca do listopada. Ogółem zorganizowano 15 wystaw w trybie online, skierowanych do pracowników naukowych wszystkich wydziałów Politechniki Warszawskiej. Bibliotekarze dziedzinowi realizowali zamówienia na wytypowane książki na podstawie wniosków pracowników.

Czasopisma

Zespół bibliotekarzy dziedzinowych brał udział w pracach związanych z prenumeratą czasopism polskich i zagranicznych na rok 2024. W ramach tych prac przeprowadzono analizę czasopism biorąc pod uwagę ich wartość merytoryczną określoną przez wysokość wskaźnika Impact Factor i CiteScore, wykorzystanie czasopism przez użytkowników wyrażone w raportach, dostępność w Open Access, możliwość dostępu w wersji elektronicznej. Przedstawione były również rekomendacje co do zasadności dalszej prenumeraty.

Udział w Targach KONIK

W październiku 2023 roku bibliotekarze dziedzinowi po raz drugi wzięli udział w Targach Kół Naukowych KONIK. Przeznaczone dla Biblioteki stoisko oklejone zostało plakatami przedstawiającymi pomieszczenia biblioteczne, a każdy dyżurujący bibliotekarz dziedzinowy udzielał informacji i odpowiadał na pytania zadawane przez zainteresowanych uczestników Targów. Dużą popularnością cieszyły się książki, które za darmo mogli wybierać odwiedzający nasze stoisko. W czasie swojego dyżuru dwie z naszych koleżanek udzieliły wywiadu telewizji politechnicznej mówiąc głównie o usługach oferowanych przez Bibliotekę, w tym o bibliotekarzach dziedzinowych.

ALMA

W ramach prac przed wdrożeniem systemu ALMA opracowano rzeczowo książki znajdujące się w katalogu ALEPH i niemające słów kluczowych. Cały zespół uczestniczył w szkoleniach związanych z planowanym wdrażaniem systemu, poświęcając dużo czasu na naukę opracowania formalnego zbiorów.

Akredytacje

W 2023 r. przygotowano materiały do akredytacji na wydziałach: Administracji i Nauk Społecznych, Inżynierii Lądowej, Geodezji i Kartografii, Transportu oraz dla kierunku Informatyka i Systemy Informacyjne na Wydziale Matematyki i Nauk Informacyjnych i dla kierunku Automatyka i Robotyka na Wydziale Mechatroniki.

Konferencje

Bibliotekarze dziedzinowi wzięli udział w 23 konferencjach stacjonarnych i online, szkoleniach w ramach planowanego wprowadzenia nowego systemu ALMA oraz w webinarjach podnoszących wiedzę dziedzinową oraz biblioteczną.

(JSiem)

Międzyoddziałowe warsztaty wymiany informacji

W dniach 19 i 26 września oraz 2 października 2023 r. w Bibliotece Głównej PW odbył się cykl szkoleń wewnętrznych dla pracowników biblioteki zajmujących się zadaniami bezpośrednio związanymi z obsługą czytelników. Te nieformalne spotkania były odpowiedzią na potrzeby pracowników Oddziału Udostępniania i Przechowywania Zbiorów, Oddziału Informacji Naukowej i Analiz Bibliometrycznych, Oddziału Zbiorów Specjalnych i Tworzenia Zasobów Cyfrowych oraz naszych Filii – Biblioteki Wydziału Chemicznego, Biblioteki Terenu Południowego oraz Filii w Płocku. Pozwoliły one nawiązać osobiste relacje, opisać problemy z jakimi się mierzymy i poznać sposoby ich rozwiązywania. Łącznie przeszkolonych zostało 43 bibliotekarzy.

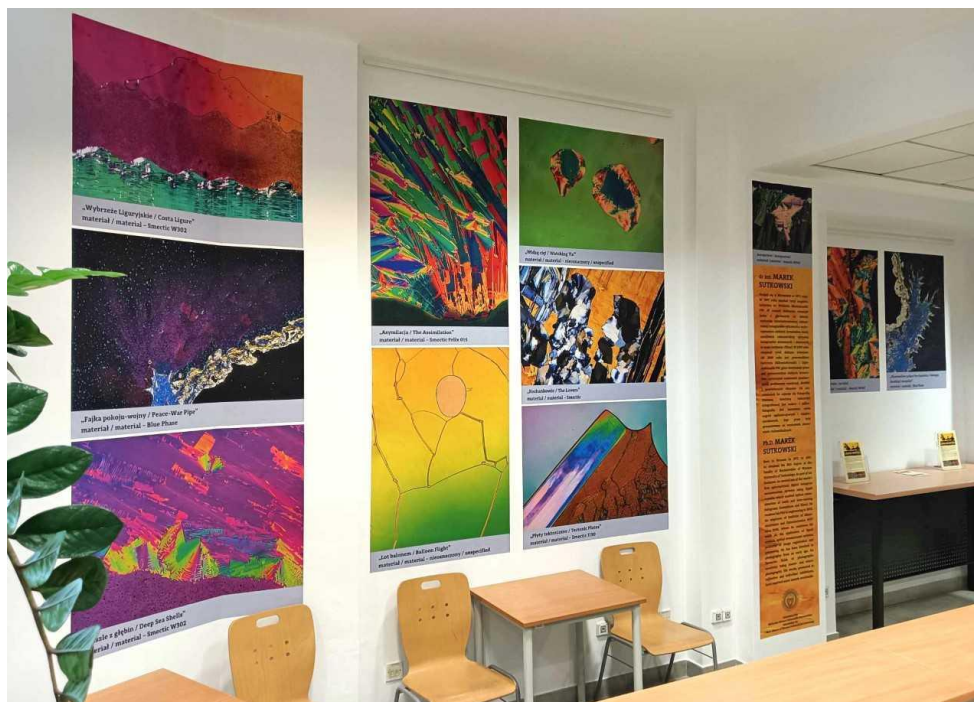
Głównym celem szkoleń było usprawnienie obsługi naszych czytelników przez zapoznanie się z działaniami poszczególnych agend Biblioteki Głównej. Każdy z zaproszonych Oddziałów przygotował listę pytań z jakimi najczęściej spotyka się w codziennej pracy oraz odpowiedzi w postaci krótkich komunikatów - co należy zrobić lub gdzie skierować czytelnika, aby w jak najkrótszy i najbardziej efektywny sposób zaspokoić jego potrzeby. Padało też wiele pytań z sali, uczestnicy wymieniali się doświadczeniami z własnego podwórka. Materiały te zostały zebrane i opracowane w postaci krótkiego instruktażu, udostępnionego na platformie Teams.

Podczas towarzyszących szkoleniom dyskusji ustalono, że tego typu spotkania ułatwiają realizację zadań i powinny stać się wydarzeniem cyklicznym.

(JK)

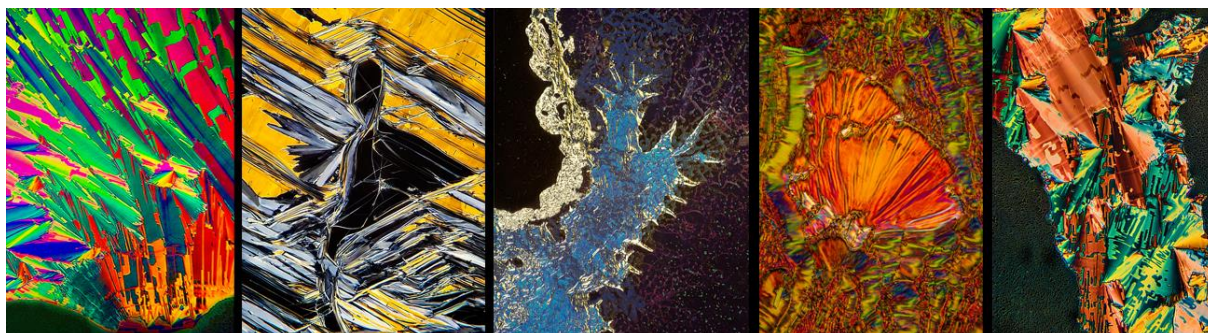
Wystawa „Ciekłe kryształy / Liquid Crystals”

Biblioteka Główna PW, z okazji Święta Politechniki Warszawskiej (15 listopada), przygotowała wystawę zdjęć „Ciekłe kryształy / Liquid Crystals”. Ich autorem jest dr inż. Marek Sutkowski, pracownik Instytutu Mikroelektroniki i Optoelektroniki (Wydział Elektroniki i Technik Informatycznych PW), absolwent Wydziału Mechatroniki PW. Pracownicy biblioteki pełnili funkcję kuratora wystawy. W ramach projektu zaprezentowano plansze ze zdjęciami ciekłych kryształów, sfotografowane i opracowane graficznie przez autora. Uchwycone obrazy powstały w strukturach nematycznych i smektycznych, zarejestrowanych pod mikroskopem polaryzacyjnym (powiększenia 10-60x). Wystawę, która jest w formie ekspozycji stałej, można oglądać w Wypożyczalni Studenckiej na parterze Gmachu Głównego PW w godzinach otwarcia biblioteki.

Wystawa „Ciekłe kryształy / Liquid Crystals” w Wypożyczalni Studenckiej BG PW (fot. Leszek Machaj)

Prace (łącznie 18 sztuk) prezentowane są na tkaninie naklejonej na ściany. Wydrukowane zostały na innowacyjnym materiale – tkanina DotCor® – przez firmę Opinion Strefa Druku z Gliwic. Zastosowany materiał jest lekki, trwały i, co ważne, nie ingeruje w powierzchnię ściany. Intensywne kolory i abstrakcyjne formy sfotografowanych struktur ożywiają przestrzeń w Wypożyczalni Studenckiej. Celem wystawy jest wspieranie aktywności artystycznej pracowników naszej uczelni oraz ukazanie piękna w mikrofotografii, czyli połączenia aspektu technicznego i walorów estetycznych prac.

Wybrane fotografie z wystawy „Ciekłe kryształy / Liquid Crystals” (fot. Marek Sutkowski)

Otwarcie wystawy towarzyszyły działania promocyjne, m.in. informacje publikowane na stronach domowych uczelni oraz BG, post na Facebooku, artykuł na blogu BG PW, prezentacja na ekrany informacyjne w przestrzeniach uczelni. Użytkownicy mogli również zapoznać się z wydarzeniem poprzez wydrukowane ulotki i plakaty.

(DW)

Seminaria i szkolenia

Szkolenia bibliotekarzy Politechniki Warszawskiej w Bibliotece Narodowej i Bibliotece Głównej

W związku z zaplanowanym na koniec 2025 roku wdrożeniem nowego systemu bibliotecznego ALMA w bibliotekach Politechniki Warszawskiej oraz przystąpieniem do e-usługi OMNIS grupa pracowników z Biblioteki Głównej i bibliotek specjalistycznych Politechniki Warszawskiej wzięła udział w szkoleniach prowadzonych przez Bibliotekę Narodową (BN).

Warsztaty przeprowadzone zostały w dwóch blokach tematycznych:

- I. Katalogowanie publikacji z wybranych dziedzin z zastosowaniem Deskryptorów BN;
- II. Katalogowanie książek, publikacji elektronicznych i artykułów w formacie MARC 21 (w tym: tworzenie deskryptorów osobowych, korporatywnych, imprezy i przedmiotowych).

W gronie pracowników Systemu Biblioteczno-Informacyjnego są wysoko wykwalifikowani specjaliści w zakresie opracowania formalnego i rzeczowego, którzy od lat zajmują się tą gałęzią działalności bibliotecznej. Szkolenia miały na celu podniesienie i wyrównanie kompetencji bibliotekarzy, którzy na co dzień w swoich bibliotekach wykonują zróżnicowane prace w ramach opracowania dokumentów. Uzupełnienie wiedzy pozwoli na elastyczne podejście do nowych zadań i podniesienie jakości pracy zespołu.

Wszystkie treści szkoleniowe oraz materiały instruktażowe dostępne na stronie WWW BN stanowią podstawę do samokształcenia w zakresie opracowania dokumentów wg zasad BN, które odbywa się w formacie MARC 21. Pomimo, że ten format stosowany jest powszechnie w polskich bibliotekach, niezbędnym było zapoznanie się ze specyfiką pracy przyjętą w Bibliotece Narodowej.

Z uwagi na to, że w przyszłości do opracowania dokumentów Biblioteka Główna będzie wykorzystywała Deskryptory BN, niezwykle cenne były szkolenia dotyczące tworzenia haseł tego języka informacyjno-wyszukiwawczego oraz zasad ich stosowania.

Cykl szkoleń trwał od lutego do listopada 2023 r. i uczestniczyło w nim dwadzieścia jeden osób z Biblioteki Głównej i Filii oraz dwudziestu bibliotekarzy z bibliotek specjalistycznych PW.

Podnoszenie kwalifikacji bibliotekarzy w obszarze katalogowania dokumentów zostało również zrealizowane poprzez szkolenia wewnętrzne prowadzone głównie przez pracowników Oddziału Gromadzenia i Opracowania Zbiorów BG od czerwca do października 2023 r. Wzięły w nich udział

23 osoby z Biblioteki Głównej i bibliotek specjalistycznych PW. Szkolenia w formie warsztatów przeprowadziła 12-osobowa grupa katalogerów z bibliotek SBI PW. Każda osoba była szkolona indywidualnie.

Bibliotekarze biorący udział w szkoleniu mieli zapewniony dostęp do materiałów dydaktycznych, zamieszczonych na platformie MS Teams. Szkolenia zostały poprzedzone dwoma prezentacjami, w których zostały zebrane najważniejsze zasady tworzenia opisu bibliograficznego książki oraz kartotek wzorcowych.

Po zakończeniu warsztatów 21 osób przystąpiło do egzaminu praktycznego. Polegał on na samodzielnym stworzeniu rekordów bibliograficznych dokumentów, wybranych przez oceniających. Każdy pracownik, który przystąpił do egzaminu, był zobowiązany do wykonania w systemie Aleph 20 opisów bibliograficznych książek. Do oceny poprawności wykonania opisów został przygotowany specjalny formularz oceniający w aplikacji Forms. Egzamin praktyczny nadal trwa. Ich zakończenie planuje się na koniec stycznia 2024.

Podniesienie i wyrównanie kompetencji bibliotekarzy w zakresie katalogowania dokumentów a w szczególności tworzenia deskryptorów pozwoli powiększyć grono pracowników, którzy w przyszłości będą mogli współkatalogować w ramach e-usługi OMNIS oraz uczestniczyć w projektach wykorzystując zdobytą wiedzę i doświadczenie.

(AMK, BS, AKom)

Bezpieczeństwo informacji

- szkolenie

10 października 2023 r. odbyło się szkolenie dla pracowników Politechniki Warszawskiej pt. „Bezpieczeństwo informacji”. Zostało ono przeprowadzone przez trenerkę z Centrum Prewencji Terrorystycznej Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego.

Na szkoleniu omówiono podstawowe zagadnienia dotyczące polityki bezpieczeństwa informacji i zarządzania bezpieczeństwem. Prowadząca szczegółowo i na przykładach opisała najczęstsze błędy organizacji w zakresie ochrony informacji. W oficjalnym programie spotkania znalazły się też takie tematy jak:

- Źródła wycieku danych;

- Bezprawna ingerencja wobec osób i obiektów;
- Motywy przekazywania informacji i sposoby pozyskiwania wiedzy;
- Narzędzia oddziaływania na postawy osób i funkcjonowanie organizacji;
- Rola i zagrożenia ze strony insider'a w procesie pozyskiwania wiedzy.

W szkoleniu wzięło udział osiem osób z Biblioteki Głównej.

(BK)

Targi Dziedzictwo „Spiritus Movens – Ochrona dziedzictwa kulturowego

W dniach 12-13 października 2023 r. w Gdańsku odbyły się Targi Dziedzictwo „Spiritus Movens – Ochrona dziedzictwa kulturowego”. Za organizację tegorocznej edycji targów odpowiadały trzy instytucje: PAN Biblioteka Gdańska, Klasztor Franciszkanów w Krakowie oraz agencja Cyfrowa Droga.

W ramach targów zorganizowana została konferencja, poświęcona zagadnieniom związanym z ochroną, konserwacją i digitalizacją zbiorów. Można było także obejrzeć stoiska targowe prezentujące skanery dziełowe, urządzenia frezujące, drukarki. Podczas prezentacji skanerów panowie z firmy Skanowanie.pl udzielili odpowiedzi na nurtujące nas pytania, dotyczące możliwości technicznych dostępnych skanerów, ich oprogramowania oraz jakości surowych skanów. Na targach można było obejrzeć również różnego rodzaju opakowania bezkwasowe do przechowywania zbiorów, prezentowane przez polską firmę Beskid Plus.

Drugiego dnia targów uczestnicy konferencji mieli okazję zobaczyć pracę laboratorium odkwaszania masowego PAN Biblioteki Gdańskiej, gdzie odbył się pokaz przeprowadzony przez Lidię i Piotra Matyszczaków.

Na zakończenie konferencji został wygłoszony wykład konserwatorski Katarzyny Wyrwicz o specyfice działań konserwatorskich w archiwach.

(NK)

Medycyna w architekturze. Nowe trendy w projektowaniu szpitali i obiektów medycznych

- konferencja

24 października 2023 r. miała miejsce konferencja „Medycyna w architekturze. Nowe trendy w projektowaniu szpitali i obiektów medycznych”, zorganizowana przez firmę Grupa Sztuka Architektury. Konferencja odbyła się w Centrum Olimpijskim w Warszawie. Omawiano między innymi następujące tematy:

- Value Based Healthcare (opieka zdrowotna oparta na wartości);
- Evidence Based Design (projektowanie w oparciu o naukowe opracowania);
- optymalizacja inwestycji medycznych oraz metodologie organizacji procesu budowy i wyposażania obiektów;
- przykłady inwestycji i modernizacji obiektów medycznych;
- jakość oraz organizacja przestrzeni (personalizacja, ergonomia, komfort akustyczny, projektowanie uniwersalne);
- projektowanie biofiliczne w przestrzeniach medycznych;
- wdrażanie innowacji.

Niezwykle ciekawa była debata końcowa „Przestrzeń zorientowana na wartość zdrowotną”, w której uczestniczyli eksperci mający doświadczenie w zarządzaniu dużymi projektami i inwestycjami. Wnioski z rozmowy, będące podsumowaniem wydarzenia, można odnieść do wielu dziedzin życia: aby zrealizować wartościowy projekt, konieczna jest analiza procesów, audyt potrzeb użytkowników, udoskonalenie procedur, dialog między wszystkimi stronami zaangażowanymi w projekt.

Poza tym, w ramach wydarzenia, można było zapoznać się z produktami i próbkami materiałów, gdyż swoje stanowiska mieli przedstawiciele firm wykonawczych oraz producenci materiałów budowlanych.

Fot. Grupa Sztuka Architektury

Pomysły przedstawione w trakcie wydarzenia będą inspiracją w projekcie przyszłej modernizacji przestrzeni bibliotecznych (m.in. w zakresie akustyki, automatyki drzwiowej, komfortu użytkowników, modernizacji oświetlenia).

W konferencji uczestniczyła Dorota Wojnowska – bibliotekarz dziedzinowy z zakresu działu *S. Planowanie przestrzenne. Architektura. Sztuka*.

(DW)

14. Konferencja z cyklu **Automatyzacja Bibliotek** - online

W dniach 23-24 listopada 2023 r. odbyła się 14. edycja Konferencji Automatyzacja Bibliotek zorganizowana przez Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich. Tegoroczne wydarzenie przebiegło pod hasłem „Biblioteki w świecie technologii”. Konferencja miała na celu dostarczenie inspiracji, wiedzy i narzędzi potrzebnych do efektywnego działania w dynamicznie zmieniającym się środowisku usług bibliotecznych. W trakcie obrad podzielonych na cztery bloki tematyczne poruszone zostały takie zagadnienia jak:

- zmiany wynikające z rozwoju technologicznego;
- modele komunikacji z użytkownikami stosowane obecnie w bibliotekach;
- wpływ sztucznej inteligencji na procesy biblioteczne i oczekiwania użytkowników;
- wykorzystanie nowoczesnego oprogramowania dla bibliotek oraz chmury w procesach bibliotecznych;
- zarządzanie zasobami cyfrowymi, m.in. lokalnymi archiwami cyfrowymi;
- prawo autorskie i regulacje dotyczące udostępniania zasobów;
- otwarta nauka oraz otwarte zasoby;
- role współczesnego bibliotekarza w rozwoju humanistyki cyfrowej, zarządzanie otwartymi danymi badawczymi, nauka obywatelska;
- wyzwania, jakie niesie dla bibliotekarzy Wikipedia.

Rozwój nowych technologii informacyjno-komunikacyjnych oraz błyskawiczne tempo wzrostu ilości generowanych danych badawczych wiążą się z potrzebą efektywnego zarządzania nimi oraz spełniania wymogów otwartości. Potrzeby te coraz częściej przekraczają zakres kompetencji naukowców, co ma również wpływ na zmiany w zawodzie bibliotekarza, które przyczyniły się do powstania specjalizacji

nakierowanych na środowisko cyfrowe. Magdalena Wójcik (Uniwersytet Jagielloński) w swojej prezentacji wskazała na istotne kompetencje bibliotekarzy, z których kilka jest szczególnie cennych w bibliotece naukowej:

- specjalizacja w zakresie danych badawczych, doradztwo w zarządzaniu danymi, tworzenie i administrowanie baz danych i innych narzędzi do przechowywania i obróbki danych;
- wspieranie procesów naukowych i publikacyjnych, pomoc w ewaluacji dorobku naukowców w oparciu o parametry bibliometryczne;
- wykorzystywanie nowych technologii do optymalizacji pracy biblioteki, zarówno procesów zaplecza, jak i obsługi użytkowników.

Takie specjalizacje to zarówno wyzwanie dla bibliotekarzy, możliwość podnoszenia kwalifikacji zawodowych, szansa na ugruntowanie swojej pozycji, ale także presja dla całego środowiska, aby sprostać coraz to nowszym wyzwaniom.

Paweł Bernacki (Uniwersytet Wrocławski) przedstawił z kolei badanie potrzeb czytelników jako podstawę do budowania pozytywnego wizerunku biblioteki, uzyskania przychylności otoczenia i pozyskania pozytywnej opinii dotyczącej jej działań.

Konkluzją konferencji było m.in. to, że czytelnicy przyszłości będą oczekiwali bardziej interaktywnych i immersyjnych doświadczeń związanych z czytaniem. Może to się wiązać z rozszerzoną rzeczywistością, wzbogaconymi treściami multimedialnymi czy nawet elementami gier. Przewiduje się, że czytelnictwo cyfrowe będzie stale rosnąć. Zauważalny jest również wpływ sztucznej inteligencji na procesy biblioteczne.

Istotną rolę odgrywa także dobry wizerunek biblioteki, który sprawia, że staje się ona widoczna dla użytkowników. Na ten wizerunek składa się wiele czynników, ale najważniejsza jest komunikacja z użytkownikami, dlatego bardzo ważne jest ustalenie najlepszego jej modelu.

W webinarium uczestniczyła Iwona Moroń-Chmielarska.

(IMCh)

Spotkanie przedświąteczne Koła SBP Okręg w Warszawie

Fot. Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich

W dniu 12 grudnia 2023 r. odbyło się spotkanie autorskie z Mariuszem Szczygłem w ramach spotkania przedświątecznego Koła SBP Okręg w Warszawie. Miało ono miejsce w Bibliotece Głównej WAT. Mariusz Szczygieł jest dziennikarzem, reportażystą, pisarzem i wykładowcą akademickim. Jest także założycielem i członkiem zarządu Fundacji Instytut Reportażu, w ramach której wraz z Wojciechem Tochmanem założyli Wydawnictwo Dowody na Istnienie. Jego książki przetłumaczono na kilkanaście języków: angielski, czeski, estoński, hebrajski, hiszpański, niemiecki, rosyjski, rumuński, słowacki, słoweński, ukraiński, węgierski, włoski. Podczas spotkania opowiadał o wyprawach po ukochanych Czechach, pokazując ciekawe zdjęcia na prezentacji. Oczarował uczestników spotkania ciekawymi historiami oraz anegdotami ze swojego życia zawodowego i prywatnego, bardzo często powoływał się na swoją książkę „Zrób sobie Raj”.

W spotkaniu wzięły udział: Iwona Moroń-Chmielarska, Magdalena Galus, Agnieszka Gawryś i Katarzyna Araszkiwicz.

(IMCh)